

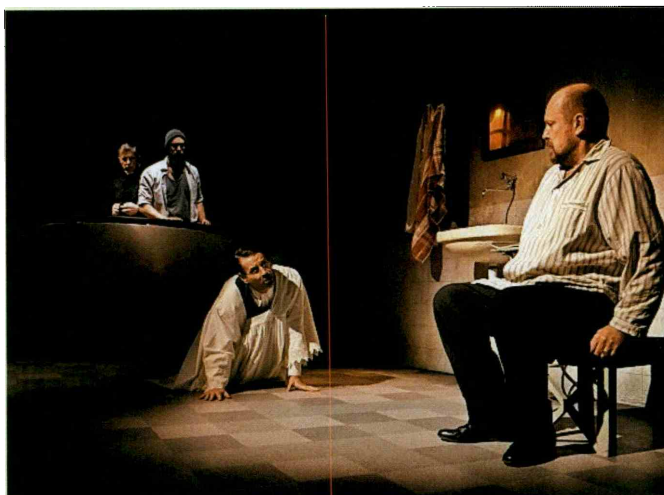

GLEDALIŠČE

Dol

Prešernovo gledališče **Kranj**

Prešernovo gledališče je tokrat poseglo po besedilu sodobnega sicilijanskega avtorja Spira Scimoneja, ki je zraslo iz tradicije evropske drame absurda. Besedilo **Dol** je kratko in učinkovito, kljub absurdni situaciji pa so njena sporočila ves čas povsem razvidna, pretresljiva in udarna. Kratka komorna drama za štiri igralce je postavljena v družinsko kopalnico, v katero iz straniščne školjke vstopajo osebe, ki so bile v preteklosti prisiljene oditi **dol**, v nekakšen spodnji svet. Te osebe niso nikakršni izmečki, niso umazani, njihovo življenje ni sramotno; so pa žrtve sistema, potisnjene na rob družbene eksistence; so mladi brez obetavne prihodnosti ali osebe, ki so jih gospodovalne in brezčutne avtoritete zlorabile za svoje sebične interese in užitke.

Poleg tega, da je spodnji svet varno zatočišče za vse, ki jih je družba odrinila ali izločila, je odhod navzdol tudi znamenje upora in resnice – znak upora zato, ker odhajajoči dokončno zavrnejo življenje laži in manipulacij in znak resnice zato, ker se soočijo z realnostjo, postanejo osveščeni in sposobni pomagati drugim. Tovarištvo in iskrena predanost drugi osebi najlepše prideta do izraza v odnosu med očetom in sinom, ki je na začetku še poln nerazumevanja, odtujenosti in zbežnosti, pozneje pa preraste v polno medsebojno sprejemanje in podpiranje. Neobičajnost njenega odnosa je tudi v tem, da je sin tisti, ki tlakuje pot sprememb, in oče tisti, ki sledi, saj sinu povsem zaupa.

Komorno dramo o mučnih, travmatičnih izkušnjah, postavljeno na sceno temačnih, ubitih barv (scenograf Peter Furlan, kostumograf Leo Kulaš) je prevedel in režiral Marko Sosič, ki avtorja dobro pozna, saj je njegova besedila pred tem režiral tudi že v Ljubljani in Trstu. Sosičeva režija je zelo natančna; v primernem ritmu stopnjuje napetost, vzdušje predstave pa gradi na nasprotju med monotono in ponavljajočo govorico ter nenadnimi razkritji zamolčane resnice. Odlična igra nastopajočih nas povsem prevzame in prepriča: v vlogi očeta nastopi **Peter Musevski**, njegov sin je **Miha Rodman**, preostala dva prišleka, ki nepričakovano splezata iz straniščne školjke, pa sta **Borut Veselko** kot duhovnik Don Carlo in **Aljoša Ternovšek** kot njegov cerkovnik. Protiutež pusti in mučni sceni pa predstavlja čustvena, zelo estetska glasba, ki jo je prispeval italijanski skladatelj Stefano Schiraldi.

Spiro Scimone se je rodil leta 1964 v Mesini na Siciliji. Za svoje drame je prejel številne nagrade in uspel tudi v tujini. Ob predpremiere v kranjskem gledališču se je pridružil gledališki publiki in po predstavi, skupaj z režiserjem, igralci in dramaturginjo Barbaro Skubic, dodatno pojasnil namen in sporočilnost svojega besedila.

Mirjam Novak